

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 114 (125)

Olsztyn, Niedziela 19 Maja 1946 r.

Rok II

WITAMY

Dzisiaj obraduje w Olsztynie 1-wszy Wojewódzki Zjazd Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

Spółeczeństwo naszego województwa z zainteresowaniem oczekuje wyników obrad zjazdowych, które niewątpliwie przyczynią się do upowszechnienia i pogłębienia uczuć braterstwa i przyjaźni w stosunku do narodów Związku Radzieckiego, naszego wielkiego sąsiada i potężnego sojusznika.

Zadania, które ma do wypełnienia T-wo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, są ogromne, a doniosłość ich należy oceniać w skali historycznej.

Wielki przełom dziejowy, który został dokonany na odcinku naszej polityki zewnętrznej, musi posiadać odpowiednik w głębokim zrozumieniu tego przełomu ze strony całego społeczeństwa demokratycznej Polski i musi być podmurowany całkowitym przestawieniem się psychicznym społeczeństwa na nowy tor historyczny, po którym Rzeczpospolita Polska kroczy zdecydowanie ku lepszej, jaśniejszej przyszłości.

Wiekowe błędy naszej polityki zewnętrznej, słuszne i niesłuszne wzajemne pretensje i żale bratnich narodów słowiańskich, sztucznie podtrzymywana ignorancja Polski przedwrześniowej wobec historycznych przemian, dokonywujących się na obszarach Związku Radzieckiego — wszystko to wytworzyło w społeczeństwie naszym wiele urazów psychicznych, które muszą być usunięte w najważniejszym interesie naszego narodu i Państwa, w interesie pokoju, postępu i demokracji.

Usunąć te zastarzałe i nieistotne już urazy, wprowadzając na ich miejsce do świadomości narodowej zrozumienie nowego ducha dziejów, zapoznać społeczeństwo z życiem naszych wielkich sąsiadów słowiańskich, upowszechnić atmosferę szczerzej przyjaźni wobec narodów Związku Radzieckiego, z którym sojusz gwarantuje Polsce niepodległość, suwerenność i bezpieczeństwo naszych granic na Odrze, Nisie i Bałtyku — oto zadania, które stoją przed T-wem Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

Doceniają też historyczną doniosłość tych zadań witamy w Olsztynie 1-szy Zjazd Wojewódzki T-wa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, życząc mu najbardziej owocnych obrad i dalszego, wspaniałego rozwoju jego pożytecznej działalności.

Wł. M.

Losy pożyczki amerykańskiej dla Polski Oświadczenie wicemin. Z Modzelewskiego

Warszawa, 19. 5 (PAP) Podajemy poniżej tekst oświadczenia wiceministra Modzelewskiego w sprawie wstrzymania pożyczki amerykańskiej.

„Amerykański Podsekretarz Stanu Acheson podał do wiadomości, że wstrzymał wykonanie udzielonej ostatnio Polsce pożyczki na zakup demobilu amerykańskiego z następujących powodów:

1) nieopublikowanie przez prasę polską wymiany not, dotyczących kredytów amerykańskich dla Polski;

2) przetrzymanie depeszy korespondenta „Associated Press“ z sesji HRN, zawierającej przemówienie posła Bańczyka;

3) nieudostępnienie treści umów gospodarczych zawartych przez Polskę.

Następnie po skonfrontowaniu z faktami p. Acheson wycofał się z pierw-

szych dwóch zarzutów, których bezpodstawność stała się oczywista, obstawając przy trzecim zarzucie, który również jest nieuzasadniony, gdyż rząd polski bynajmniej nie uchyla się od wykonania swoich zobowiązań opartych na wzajemności.

W świetle obiektywnie stwierdzonych faktów nie mogą się dopatrzeć w całym tym incydencie żadnego rzeczowego uzasadnienia, to też mimowoli nasuwać się musi przypuszczenie, że cała ta sprawa użyta została dla wywarcia na Polskę presji politycznej, aby pójść na rękę czynnikom, którym przyswiecają inne zgoła cele, niż krzewienie przyjaźni i zacieśnienie stosunków między Polską a Stanami Zjednoczonymi.

Tego rodzaju metody muszą wywołać zdumienie w polskiej opinii publicznej, która poszanowanie swej godności narodowej i suwerenności ceni wyżej, niż wszystko inne.

Jestem przekonany, że taka postawa narodu polskiego, który potrafił ją udokumentować swą niezłomną walką z niemieckim najeźdźcą na wszystkich frontach świata, winna leć u podstaw przyjaznych i szczerych stosunków polsko-amerykańskich.

Prezydent Bierut Wysokim Protektorem Tygodnia PCK

Warszawa, 19.5 (SAP). Zarząd Główny PCK komunikuje, że Prezydent KRN, ob. Bolesław Bierut, objął honorowy protektorat nad „Tygodniem P. C. K.“, którego termin ustalono na dni 1—10 czerwca br.

Wolny handel ziemiopłodami

Warszawa, 19. 5 (PAP) Ministerstwo Apropowizacji wydało rozporządzenie, zezwalające na wolny handel ziemiopłodami, niezależnie od przebiegu zdawania świadczeń rzeczowych. Przyczyni się to do złagodzenia trudności apropowizacyjnych w okresie przednowkowym.

Jutro zbierze się Rada Bezpieczeństwa

London, 19.5 (obsł. wł.). Jutro zbierze się Rada Bezpieczeństwa, która zajmie się sprawą perską. W kolach ONZ mówi się, że delegat perski w ciągu ubiegłego tygodnia nie otrzymał nowych informacji z Teheranu.

Wojsko w pokojowym trudzie Odprawa dowódców okręgów wojskowych

Warszawa, 19.5 (PAP). W Warszawie odbyła się odprawa Dowódców Okręgów Wojskowych, Marynarki Wojennej i ich zastępców do spraw polit.-wych. Odprawie przewodniczył Marszałek Rola-Zymierski.

Po sprawozdaniach dowódców okręgów, którzy podkreślili zgodnie poprawę sytuacji materialnej wojska, odbyły się referaty generałów: Spychalskiego, Korczyca i Mossora. Przeprowadzona dyskusja i wyjaśnienia wykazały, że w ciągu ostatnich 4-ech miesięcy wojsko zrobiło ogromne postępy w dziedzinie organizacyjnej, szkoleniowej i dyscypliny ogólnej.

W okresie tym jednostki wojskowe wzięły aktywny udział w akcji siewnej. Pomoc wojska zwiększyła tempo prac i zadecydowała, że plan siewu na Ziemiach Zachodnich będzie wykonany.

Jednostki wojskowe, biorące udział w walce z bandytyzmem, wykazały

się znakomitą postawą ideową, wielkim wyrobieniem politycznym i zdecydowaniem w tępieniu terrorystycznych band.

Na odprawie podkreślono także znaczne polepszenie stanu bezpieczeństwa na pograniczu. Jest to rezultatem stałego polepszania się sprawności aparatu Wojsk Ochrony Pogranicza.

Omówiono także stały rozrost i zadania Polskiej Marynarki Wojennej. Na zakończenie odprawy Marszałek Zymierski wygłosił obszernie resume, w którym dał ocenę dotychczasowej pracy i nakreślił zadania na przyszłość.

„Sukcesy Państwa i Narodu, sukcesy Wojska na drodze odbudowy kraju i ugruntowania w nim porządku i pokoju winny natchnąć nas nową otuchą i wiarą w rychłą realizację postulatu całkowitego Zjednoczenia Narodowego“.

Przejecie kolei przez państwo w USA Prez. Truman wobec strajku kolejarzy

Waszyngton, 19.5 (SAP). Na 24 godziny przed terminem oznaczonym dla rozpoczęcia strajku kolejarzy, prezydent Truman podpisał zarządzenie, na mocy którego rząd przejmie koleje w godzinę po uprzedzeniu.

Prezydent zwrócił się do strajkujących i do przedsiębiorców z wezwaniem, by nie przerywali pertraktacji i dążyli do porozumienia, tak, aby koleje mogły jak najprędzej stać się z powrotem własnością prywatną.

London, 19.5 (obsł. wł.) Prezydent Truman na godzinę przed rozpoczęciem strajku zatelefonował do przewodniczącego związku zawodowego kolejarzy, wzywając do podjęcia ponownych rokowań, które zdaniem prezydenta doprowadzą do porozumienia.

Strajk, dzięki osobistej interwencji Trumana został odwołany na okres 5 dni.

**WITAMY 1-wszy WOJEWÓDZKI ZJAZD
T-wa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w Olsztynie**

Krytyka wielotorowości kierownictwa i obrona interesów gospodarczych kraju

na posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Narodowej w Olsztynie

Na odbytym ostatnio pod przewodnictwem ob. L. Dury posiedzeniu Woj. Rady Narodowej, o czym już pisaliśmy pokrótce, Rada na wniosek Prezydium postanowiła dokooptować nowych radnych, mianowicie: przedstawicieli sądownictwa ob. J. Sekite, prezesa Sądu Okręgowego i ob. K. Chelstowskiego, sędziego tegoż Sądu, pułk. dypl. Szlaskiewskiego z ramienia wojska, ob. B. Chan-Warfołomiejewa, przedstawiciela Zw. Uczestników Walki Zbrojnej, ob. Cz. Rychlika, członka Pol. Zw. b. Więźniów Polit. hitlerowskich więzień i obozów koncentracyjnych.

Na wniosek prezesa WRN, plenum dokonało wyborów 6 członków Okr. Komisji Głosowania Ludowego, która zajmie się organizacją na terenie woj. olsztyńskiego, mającego odbyć się w czerwcu referendum.

Do Komisji weszli radni: jako przewodniczący — ob. W. Guminski, jego zastępca — ob. S. Fiszer, członkowie ob. ob. F. Murawa, J. Jagusiewicz, J. Sekita, oraz zastępcy Z. Malinowski, Medynski, E. Szymanski i W. Szczypa.

W ślad za tym odbyły się wybory 6 członków Wydziału Wojewódzkiego, który ma być organem wykonawczym Woj. Rady Narodowej. W tajnym głosowaniu obrani zostali obywatele: dr. Z. Kanigowski (kom. zdrowia), Z. Dębicki (komunikacja), R. Kalinowski (opieka społ.), F. Moczulski (rolnictwo), J. Jagusiewicz (odbud. przemysłu), H. Cywiński (oświata).

Postawiona przez posła Leyka kandydatura ob. Hurzypińskiego, członka PSL, upadła.

Imieniem Komisji Gospodarczej WRN wygłasza referat członek Prezydium ob. M. Staron.

Na terenie województwa, stwierdza referent, istnieją dwa równorzędne czynniki, powołane do odbudowy i regulowania produkcji przemysłowej w okr. Mazurskim. Są to Wojew. Wydział Przemysłowy i Delegatura Min. Przemysłu. Działają one niezależnie od siebie i gdy pierwszy z nich idzie po linii odbudowy przede wszystkim przemysłu spożywczego i zakładów mniejszych, drugi stawia sobie za cel zabezpieczenie i uruchomienie zakładów większych. Działają szereg najróżniejszych zrzeszeń, ale nie wiadomo, czy na każde z nich przypada jedna chociażby należycie prowadzona fabryka. Brak kredytów uniemożliwia większe osiągnięcia w tej dziedzinie.

Mimo to, jak wynika ze sprawozdania Delegatury Min. Przemysłu, Wydział Przemysłowy z przyznanego na ten cel kredytu 1.250.000 zł. wykorzystał do 15 lutego rb. tylko 650.000 zł., przygotowując do produkcji stolarnię mechaniczną w Ostrodzie, warsztat mech. w Wartenborku i zakład kamieniarski w Olsztynie.

Odbudowa przemysłu postępuje opornie i powoli, a kredyty inwestycyjne idą przeważnie na cele konsumpcyjne.

Opracowany przez Delegaturę Min. Przemysłu plan odbudowy przemysłu obejmuje najbardziej uprzemysłowione powiaty zachodnie, nadwiślańskie, włączone ze szkoda dla naszego województwa do województwa gdańskiego, ale nie mniej podporządkowane naszej Delegaturze. Na terenie

tych powiatów uruchomiono fabryki wyrobów blaszanych, kamieni młynskich i wyrobów farmaceutycznych w Malborku.

W przygotowaniu do produkcji znajdują się dwie cukrownie w tymże Malborku, mogące przerobić 35.000 ctn. buraków. Cukrownie te zakontraktowały plantacje buraczane w okolicach Ostroda, Morağa i Pasłęku. Opierają się one w znacznej mierze na produkcji naszego Okręgu, gdy jedyna własna cukrownia w Rastemborku napotyka na wielkie trudności wskutek braku plantatorów buraków.

Doprowadzane są do porządku fabryka parowozów w Elblągu i montownia samochodów w Bussing.

Osobne miejsce należy się wielkiej elektrowni w Elblągu o sile 19.000 kw., która ma zaopatrywać nasz okręg w prąd aż do południowo-wschodnich powiatów włącznie.

Jak widzimy, na terenie całego tego obszaru, który stanowił i w dalszym ciągu stanowi zwartą całość gospodarczą, w najbardziej uprzemysłowione powiaty zachodnie, grawitujące ku naszemu województwu, zostały z niego wyodrębnione.

Na domiar złego województwo nasze stale оголачае jest z maszyn, wywożonych przez Zjednoczenia Przemysłowe i Centrale Handlowe.

Mówca przytacza długi szereg faktów, które dowodzą, że nasz okręg i tak ubogi w zakłady przemysłowe, jest stale upośledzany i оголачае z maszyn. Tak np. niedawno temu wywieziono znaczną ilość precyzyjnych maszyn do Gdanska celem dokonania remontu, jakkolwiek naprawy ich można było wykonać na miejscu.

Ob. Pietrzak-Pawłowski, przemawiając na poruszone przez sprawozdawcę tematy, stawia i uzasadnia wniosek o wcielenie do woj. olsztyńskiego czterech grawitujących ku niemu powiatów nadwiślańskich, mianowicie: Elbląga, Kwidzyna, Sztumu i Malborka, zwłaszcza, że ziemie te z powodu braku mostów, odcięte są od woj. gdańskiego, do którego zostały przyłączone.

Mówca podnosi sprawę fabryki maszyn rolniczych w Reszlu, która w lipcu ub. r. objęta została przez

spółdzielnię, była przez nią przygotowana do produkcji i miała przyznany kredyt na uruchomienie. Jednakże fabryka nie ruszyła, a to z powodu objęcia jej przez Północne Zrzeszenie Przemysłowe, które dotąd nie potrafiło uruchomić fabryki. Mówca wnosi o przekazanie jej z powrotem spółdzielczości.

Ob. Jagusiewicz stwierdza, że polityka miejscowej Delegatury Min. Przemysłu nie idzie w kierunku odbudowy istniejących warsztatów, lecz sprowadza się w znacznej mierze do częściowego zabezpieczenia, oraz ściągania z terenu, a nawet wywożenia poza obręb województwa pozostałych maszyn i urządzeń fabrycznych.

Kredyty na inwestycje są nieproporcjonalnie małe w stosunku do potrzeb. Wydział Odbudowy nie wykazuje w tym kierunku dostatecznej energii. Wielkie zapasy drewna i desek, znajdujące się na miejscu, gniją lub wywożone są do województw centralnych, gdy tymczasem województwo dla własnych potrzeb sprowadza drzewo z zewnątrz. Mówca stawia wniosek, aby Rada Narodowa zainteresowała władze centralne kwestią odbudowy chociażby jednego mostu w dolnym biegu Wisły w celu zbliżenia gospodarczego wojew. olsztyńskiego do Gdanska, gdyż obecnie droga na Toruń przeszła dwukrotnie powiększa odległość między Olsztynem i wymienionym portem.

Przedstawiciel Delegatury Min. Przemysłu ob. Marzyński, staje w obronie dotychczasowej polityki Min. Przemysłu. Doświadczenie wykazało, stwierdza mówca, że spółdzielnie częstokroć są przykrywką dla szabrowników. Mówca przyznaje, że powstające w ramach tego Ministerstwa Zjednoczenia Przemysłowe nie mogą spełnić należycie swego zadania — z powodu braku kredytów.

Ob. Rychlik, reasumując niejako dyskusję i nabyte doświadczenie, dochodzi do wniosku o konieczności zmontowania jednolitego kierownictwa dla każdej z osobną gałęzi gospodarki państwowej. Zbędne i szkodliwe jest istnienie równoległych instytucji, mających w zasadzie do spełnienia identyczne zadania. (El)

Uzdrowić szkolnictwo

Prezydium KCZZ w sprawie wyższych uczelni

Prezydium KCZZ powzięło w sprawie sytuacji na wyższych uczelniach następującą uchwałę, którą podajemy w skrócie.

KCZZ uważa za konieczne: dopuścić demokratycznych profesorów do wyższych uczelni i usunąć tych spośród profesorów, którzy współdziałali z okupantem i reakcją;

Hoover

o sytuacji żywnościowej

London, 19.5 (obsł. wł.). Herbert Hoover, który jako specjalny wysłannik prezydenta Trumana odbył podróż po wszystkich krajach świata, oświadczył, że wszędzie brakuje żywności.

Poprawa sytuacji żywnościowej nastąpić może dopiero na jesieni, jeżeli dopisze tegoroczny urodzaj.

Przed demobilizacją armii Andersa

London, 19.5 (DAP) Armia Andersa ma być wycofana z Włoch i przewieziona do Anglii, gdzie ulegnie demobilizacji.

Część zdemobilizowanych żołnierzy zostanie zatrudniona w imperium brytyjskim, o losach reszty zdemobilizowanych nie jeszcze nie wiadomo.

Przegląd prasy

Ziemia, ziemia

Jednym z zadań najpoważniejszych w odbudowie naszej wsi i jej siły gospodarczej jest sprawa komasacji gruntów chłopskich.

Sprawa komasacji łączy się ściśle z zagadnieniem przesiedlenia nadmiaru ludności wiejskiej na zachód.

Ciekawe uwagi na ten temat zamieszcza „Dziennik Ludowy”:

»Aby każdy chłop mógł należycie żyć i pracować — trzeba by scalić drobne gospodarstwa, osadzić na nich niektórych z miejscowych chłopów, a resztę — z tych wszystkich, którzy w ten sposób pozbawieni byłiby ziemi, przesiedlić na zachód.

Z wioski przeludnionej, liczących po 1800 ludzi, co najmniej 400 osób wyjechałoby na zachód. Jest to element twórczy i dzielny, inteligentny, a najważniejsze, że posiadający własny dobytek, a więc krowy, konie i t. p.

Ale — chłop polski jest nieufny do wszelkich nowych zarządzeń, wobec tego należy jak najbardziej usprawnić nadawanie aktów własności, aby chłop miał całkowitą pewność władania kawałkiem ziemi, który otrzymał od państwa — na zawsze.

Następnie, chłop przenosząc się na tereny zachodnie nie pojedzie sam, chciałby wyruszyć w towarzystwie swoich sąsiadów z własnej czy sąsiedniej wioski. Chciałby tworzyć grupę żyjącą już i zbrataną na innym terenie, gdzie czułby się równie dobrze i bezpiecznie.

Tylko grupowe osiedlenie się na nowych terenach polskich będzie korzystne tak dla chłopów, jak i dla ogólnych spraw rolniczych i zaludnienia terenów zachodnich.

A więc: komasacja gruntów na ziemiach dawnych, a jednocześnie grupowe przesiedlanie na zachód jest tym, czego chłop polski pragnie bez nakazów i przymusów.

Skroty telegraficzne

London. Rząd grecki wystąpił z żądaniem przyznania Grecji Epiru-wysp Dodekanazu i udziału w odszkodowaniach wojennych.

London. W Berlinie utworzono komisję złożoną z 4 zastępców szefów sztabów armii alianckich, dla zbadania stanu rozbrojenia Niemiec.

Delegacja CKW PPS na Międzynarodowy Kongres Socjalistyczny

Z Warszawy wyleciała samolotem na Międzynarodową Konferencję Socjalistyczną delegacja CKW PPS w osobach: generalnego sekretarza PPS, Cyrankiewicza, prezesa CLP, Bobrowskiego i wicemin. dr. Grossfelda. (SAP)

Współpraca kolejowa polsko-radziecka

W Warszawie odbyła się konferencja między przedstawicielami kolejnictwa Białoruskiej SRR a D. O. K. P. Warszawa w sprawach komunikacji na odcinku granicznym.

W wyniku konferencji powzięto szereg uchwał w sprawach technicznych, których realizacja przyczyni się do naprawienia komunikacji po obu stronach odcinka granicznego. (PAP)

Repatrianci jada

Przybył transport z N. Wilejki w składzie 52 wagonów. Przyjechało 170 osób, przywożąc 228 sztuk inwentarza żywego. Transport został skierowany do Braniewa.

Przybył transport z Hoduciszek-Woropajewa w składzie 48 wagonów. Przyjechało 450 osób, przywożąc 298 sztuk inwent. żywego. Transport skierowano do Pasłęku.

Przybył transport z Głębokiego w składzie 36 wagonów. Przyjechało 109 osób, przywożąc 300 sztuk inwent. żywego. Transport skierowano do Morąga.

Zjazd radnych terenowych członków Str. Ludowego

W dniu dzisiejszym, o godz. 11 w sali Wojew. Rady Narodowej pod przewodnictwem prezesa ob. L. Bury rozpoczęły się obrady Zjazdu radnych terenowych i członków Stronnicstwa Ludowego w naszym województwie.

Program Zjazdu obejmuje zagadnienia organizacji służby zdrowia, kontroli społecznej i inne aktualne sprawy terenowe.

Poswiecenie nowej placówki

W dniu dzisiejszym odbyła się uroczystość poświęcenia Państwowej Fabryki Wyrobów Drzewnych przy ul. Limanowskiego 31.

Sprawozdanie z uroczystości zamieścimy w jednym z najbliższych numerów.

Zakończenie kursu buchalteryjnego

Związek Młodzieży Demokratycznej zawiadamia, że zakończenie kursu buchalteryjnego odbędzie się we wtorek, 21 bm., o godz. 17, w auli Gimn. Męskiego przy ul. Mickiewicza 6.

Koncert znanych solistów

Zapowiedziany na poniedziałek i wtorek występ chóru Juranda został odwołany.

W dniach tych na scenie Teatru im. St. Jaracza wystąpią znani soliści Maryla Karwowska i Janusz Popławski.

Dzisiaj wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 19.30 sztuka T. Kanskiego „SOS”.
Poniedziałek, o godz. 19.30 Maryla Karwowska i Janusz Popławski.

Kino „Polonia”

„Lenin w 1918 roku”.

Kino „Mazur”

„Testament prof. Wilczura”.

Pierwsza fabryka wód mineralno-owocowych
Rozlewnia piwa i octu
ST. DRYGULSKI
Olsztyn, ul. Franciszkowska 2
polecamy najwyższe gatunki wód gazowych,
lemoniady, wody „Vischy”.

720-2

Z wędrowek po województwie

Licbark — miasto pełne wdzięku i czaru

Słowo o siedzibie biskupów warmińskich

Do Licbarka można już dostać się pociągiem. Podróż jednak trwa dość długo, bo aż 6 godzin. Jest to ogromna strata czasu dla ludzi, którzy tę podróż odbywają nie dla przyjemności. Może dlatego tyle osób jeździ samochodami PKS-u, które przestrzeń 50 km. pochłaniają w godzinę i 15 minut.

Ale... Właśnie to, «ale». Samochody PKS-u są przystosowane dla ludzi z okresu jaskiniowego, lub wczesno kamiennego. Podróż nimi, to — fantazja Vernego. To coś tak makabrycznego, że każde słowo wypada blade w zestawieniu z tymi wszystkimi dobrodziejstwami, jakie otrzymuje podróżny w drodze do Licbarka. Trzeba bowiem bezstronnie stwierdzić, że otrzymuje wiele.

Przed wszystkim piękne widoki, perspektywy cudownych okolic, zwierciadła jezior, ukrytych wśród wspaniałych, tajemniczych i ciemnych lasów, poprostu skondensowana malowniczość w bajecznych skrętach wi-

jącej się szosy. To dla duszy. Zarząd bowiem PKS-u — to wielki psycholog. Wie, że ciało zapomni o bólu, gdy dusza śpiewa z radości...

Sam Licbark jest istotnie pięknym miasteczkiem. Mało zniszczony, uroczo położony, posiada klimat zdrowy i suchy. Te zalety wpłynęły zapewne na szybkie zaludnienie miasta, które jest dosłownie pełne. Jeszcze przed miesiącem widziałem w Licbarku szereg pustych domów. Obecnie są już zajęte i to zajęte całkowicie.

To samo można powiedzieć o okolicy, w której gospodarstwa są już w dużym stopniu obsadzone przez repatriantów i osadników. Wpływa to dodatkowo na orkę wiosenną, w której gospodarz nie zawiedzie, a zawiedzie z całą pewnością — traktor. Traktorów bowiem w polu, dziwnym zrządzeniem losu, nie widziałem. Natomiast widziałem niezawodne konie i ludzi.

Obecny Licbark i sprzed kilku miesięcy — to dwa różne miasta. Mo-

żliwe, że to wiosna tak dodatnio wpływa na jego wygląd, który z dniem każdym zyskuje na wartości, nabiera cech subtelnych, pełnych wdzięku i czaru.

Wiele tego czaru nadaje miastu zamek — była siedziba biskupów warmińskich, widoczny z każdej ulicy czy placu. Jego twarde w prostocie i kształtach wieże i mury przyciągają wzrok każdego przybysza i zniewalają do zagładnięcia w jego obejściu. Gdy mija się pozostałość po moście zwodzonym cały czar pryska, ustępując miejsca rozczarowaniu i goryczy.

Od roku bowiem siedziba biskupów warmińskich nie zmieniła się ani odrobine. Panuje tu taki sam bałagan, ten sam żubr wita przed bramą zamku, zjedzony przez śniegi i deszcze, te same pozostałości po meblach walają się pod murem — jest ich tylko nieco mniej — i ta sama rupieciarnia szczerzy do ciebie zęby z zewnętrznego dziedzinca. Mało tego. Potykasz się o te same żalonne szczątki fortepianu, zrzuconego z komnat na piętrze przez zbrodnicze ręce szabrowników. Jeśli masz odwagę przekroczyć próg którejkolwiek z sal czy kaplic — uczyn to. Lecz staną ci przed oczami stada dzikich Hunnów, a obecny wiek, wiek kultury i postępu zmaleje, cofnie się wstecz o całe setki lat.

W tych wnętrzach znajdziesz bowiem wszystko. W rozbitych przedmiotach o charakterze muzealnym, w rozniesionych ołtarzach, połamanych kolumnach i świecznikach, w porozdzieranych obrazach, w porzucanych figurach świętych, w drzewie rzytych, w walających się szczątkach organów doszukasz się takich pojęć, jak szabrownictwo, niechlujstwo, ciemnota...

Tu jest wszystko zniszczone i wszystko zamienione w śmietnik. Tu nie znalazł się nikt, kto by zajął się samym uprzątnięciem zniekształconych wnętrz i wymiółł to bagno, dzieło ludzkich rąk. I jak w świetle tej rzeczywistości wyglądają wywieszane kartki, zabraniające wstępu w mury zamku?

Historyczny zabytek polskości tej ziemi, kryjący w sobie wiele swoistego piękna i uroku, niszczy nadal, stanowiąc wciąż pomnik szabrownictwa i bezmyślnej dewastacji! I to się dzieje u progu sezonu turystycznego, który ma przyciągnąć do naszego województwa tysiące — wierzymy w to — turystów. Z. M.

Stronnicstwa demokratyczne fundują sztandar dla jednostki WBW

Blok czterech stronnictw demokratycznych zainicjował akcję ufundowania sztandaru dla jednostki Wojsk Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Olsztynie, dokumentując tym tę ścisłą spójność, jaką łączy tych, którzy stoją na straży ładu, porządku i bezpieczeństwa i którzy gruntują w Polsce władzę demokratyczną, ze społeczeństwem polskim naszego województwa.

Komitet ufundowania sztandaru, wyłoniony z bloku stronnictw demokratycznych, w dniu wczorajszym zwołał konferencję, na którą przybyli liczni zaproszeni przedstawiciele organizacji społecznych, młodzieżowych, instytucji i urzędów.

Przewodniczący konferencji wicewojewoda ppłk. mgr. T. Horal poinformował zebranych, że fundatorzy sztandaru — blok stronnictw demokratycznych — dysponują już sumą, konieczną dla wykonania sztandaru. Wobec tego chodziłoby jeszcze o zebranie funduszy na zorganizowanie samej uroczystości poświęcenia i wręczenia sztandaru, której termin został już ustalony na 23-go czerwca.

W atmosferze serdecznej troski o żołnierza WBW zebrani przedstawi-

ciele najszerzych sfer społeczeństwa olsztyńskiego zadeklarowali Komitetowi Ufundowania Sztandaru swoją współpracę i pomoc, powołując w tym celu Komisję Obywatelską.

Symbolicznym zadokumentowaniem tej współpracy i pomocy będzie wbijanie pamiątkowych gwoździ w drzewce sztandaru przez poszczególne organizacje, instytucje, czy osoby prywatne.

Na marginesie sprawy ufundowania sztandaru dla olsztyńskiej jednostki WBW należy podkreślić znamieny fakt, że PSL, jak to wynika z okólników, rozesyłanych do komórek partyjnych, uchyliło się od wzięcia udziału w tej akcji. Fakt ten zapewne nikogo już nie zadziwi.

Jak się dowiadujemy, ramowy program uroczystości w dniu 26 czerwca, w których niewątpliwie weźmie udział cały Olsztyn, przewiduje: mszę polową, poświęcenie sztandaru, wbijanie gwoździ, wręczenie sztandaru przez przedstawicieli stronnictw politycznych, przemówienia ich przedstawicieli i dowódcy jednostki, oraz defiladę.

Uroczystości zakończą się wspólnym żołnierskim obiadem i zabawą. (m)

Przed uroczystościami kopernikowskimi we Fromborku

W dn. 24 bm. organizowana jest wycieczka do Fromborka na mające się tam odbyć uroczystości, związane z rocznicą śmierci Mikołaja Kopernika oraz poświęceniem i oddaniem do użytku wiernych słynnej katedry fromborskiej.

Z uwagi na to, że dzień 24 bm. wypada w piątek tj. w normalny dzień pracy, oraz ze względu na duże zainteresowanie wycieczką miejscowego społeczeństwa (Wojewódzki Referat Turystyki posiada już liczne zgłoszenia), Komitet Organizacyjny Uroczystości Kopernikowskich zwraca się za naszym pośrednictwem do kierowników urzędów, instytucji i zakładów pracy na terenie miasta, aby w miarę możliwości, bez więk-

szego uszczerbku dla pracy, uwzględniając cel wycieczki, udzielali indywidualnych zwolnień od normalnych zajęć w tym dniu dla osób, chcących wziąć udział w uroczystościach kopernikowskich.

Zgłoszenia na udział w uroczystościach (transport samochodowy) w dalszym ciągu przyjmuje Woj. Referat Turystyki przy Wydziale Komunikacyjnym w Olsztynie, pokój Nr 16 od godz. 9 do 12.

Równocześnie uruchomiony będzie pociąg popularny z Olsztyna przez Elbląg do Fromborka. Informacji udziela w tej sprawie Referat Turystyki przy DOKF. w Olsztynie (Wydz. Ruchu, pok. Nr. 227-a) od godz. 9 do 12.

SLUCHAMY RADIA WARSZAWA I na fali 395.8 mtr.

Poniedziałek, 20 bm. 5.57 Sygnał czasu i pieśń, 6.15 poranna rozmowa, 6.30 muzyka lekka z płyt, 6.45 dziennik, 7.10 gimnastyka, 7.20 muzyka lekka, 7.50 muzyka poranna, 8.45 skrzynka poszukiwania, 12.20 utwory wiolonczelowe, 12.50 koncert muzyki rozrywkowej, 13.50 „10 minut poezji”, 14.00 dziennik, 16.00 audycja słowno-muzyczna, 16.20 pieśni Moniuszki, 16.40 audycja dla młodzieży, 16.55 kwadrans poetycki Jerzego Zagórskiego, 17.10 muzyka, 17.55 audycja wojskowa, 18.10 koncert kameralny, 18.30 nauka przy głośniku, 19.00 audycja słowno-muzyczna, 19.30 dziennik, 20.00 koncert Małej Orkiestry, 20.45 „Sobótka”, 21.00 audycja dla Polaków nagr., 21.30 skrzynka poszukiwania, 22.00 koncert rozrywkowy, 22.30 muzyka taneczna, 23.00 ostatnie wiadomości, 23.25 program na jutro, 23.35 skrzynka poszukiwania.

LISTA

lawników powołanych do brania udziału w 1946 roku w postępowaniu doraznym i w sprawach o przestępstwa szczególnie niebezpieczne w okresie odbudowy Państwa na okreg Sadu Okregowego w Olsztynie.

(Ciąg dalszy)

76) Hiersnowski Karol, pow. Ostród, wieś Buków, pow. Ostród, 77) Kozłowski Wacław, pow. Ostród, Ostród, ul. P. Skargi 14, 78) Kaminski Stefan, pow. Ostród, Ostród, ul. Kolejowa 23, 79) Karowski Adam, powiat Ostród, Ostród, ul. Armei 21, 80) Kowalkiewicz Henryk, pow. Szczytno, Szczytno, ul. Mickiewicza 7, 81) Hrzykowski Kazimierz, pow. Szczytno, wieś Płozy, pow. Szczytno, 82) Krajewski Alojzy, pow. Szczytno, Szczytno, ul. Jeziorna 10, 83) Kielczewski Jan, pow. Szczytno, wieś Występ, gmina Rozłogi, 84) Kowalski Franciszek, pow. Szczytno, wieś Świętajno, powiat Szczytno, 85) Kolakowski Franciszek, pow. Biskupiec, wieś Glockstein, 86) Kowalczyk Mieczysław, pow. Biskupiec, wieś Legienen, 87) Karczewski Wacław, pow. Biskupiec, Biskupiec, ul. Leśna 1, 88) Kusiek Stanisław, pow. Biskupiec, ul. Leśna 1, 89) Karbowski Jan, pow. Hławka, Landsberg, 90) Kadłubowski Marian, pow. Hławka, Landsberg, 91) Kraft Jan, powiat Hławka, Landsberg, 92) Kuryłek Konstanty, pow. Hławka, Landsberg, 93) Hozarzewski Henryk, pow. Hławka, Landsberg, 94) Krongauz Stanisław, pow. Hławka, Landsberg, 95) Kalinowski Witold, pow. Olsztyn, Olsztyn, ul. Długa 6, 96) Kicka Apolinary, pow. Licbark, Dobrze Miasto, ul. Grunwaldzka 27, 97) Kaminski Wacław, pow. Licbark, wieś Nohsberg, 98) Kuf Ignacy, pow. Licbark, wieś Grossendorf, 99) Moskwa Roman, pow. Olsztyn, Olsztyn, ul. Jagiellonska 5, 100) Mergel Władysław, pow. Olsztyn, Olsztyn, ul. Emilii Plater 4, 101) Malewski Juliusz, pow. Olsztyn, Olsztyn, ulica Działdowska 8, 102) Murawa Feliks, pow. Olsztyn, Olsztyn, ul. Długa 2, 103) Matera Kazimierz, pow. Licbark, Licbark, ul. Pionierów 16, 104) Morawiecki Michał, pow. Licbark, Licbark, ul. Chałubinskiego 13, 105) Mruck Celestyn, pow. Licbark, Licbark, Starostwo, 106) Majdecki Jan, pow. Licbark, Dobrze Miasto, ul. Zwycięstwa 13, 107) Matusiak Wacław, Dobrze Miasto, ul. Gdanska 14, 108) Makowski Antoni, pow. Licbark, wieś Niehdorf, pow. Licbark, 109) Malecka Maria, pow. Olsztyn, m. Wartenbork, 110) Matuszewska Janina, pow. Ostród, Ostród, ul. Olsztyńska 3, 111) Mazurkiewicz Br., pow. Ostród, Ostród, ul. Morawskiego 16, 112) Mikołajski Wacław, pow. Ostród, Ostród, wieś Tannenberg, gm. Grunwald, 113) Miszczak Teodor, pow. Szczytno, Szczytno, ul. C. Skłodowskiej 17, 114) Miecznikowski Józef, pow. Szczytno, wieś W. Szymany, pow. Szczytno, 115) Marzec Stefan, pow. Szczytno, miasto Wielbark, powiat Szczytno, 116) Nowak Zygmunt, powiat Licbark, miasto Licbark, ulica Chałubinskiego, 117) Naruszewicz Władysław pow. Olsztyn, miasto Wartenbork, 118) Napiórkowski Konstanty pow. Szczytno, Szczytno, Leśna 47, 119) Nowak Maria pow. Szczytno, Szczytno, ul. Sienkiewicza 5, 120) Ozdiński Edward pow. Ostród, Ostród, ul. Wańkowicza 8, 121) Olszewski Józef pow. Biskupiec, wieś Jeziorany, 122) Ostrowski Witold pow. Olsztyn, Olsztyn, ul. Grabowskiego 45, 123) Olszewski Marian pow. Licbark, Licbark, ul. Bartoszycka 43, 124) Preus Edward pow. Olsztyn, wieś Bertung, pow. Olsztyn, 125) Pospieczynski Kazm, pow. Olsztyn, wieś Szembark, 126) Pełka Feliks pow. Olsztyn, wieś Klebark, 127) Paszkowski Tomasz pow. Olsztyn, wieś Purda, 128) Popow Włodzimierz pow. Ostród, Ostród, ul. Wankowicza 10, 129) Perzanowski Henryk pow. Ostród, Ostród, ul. Wankowicza 10, 130) Parol Józef pow. Szczytno, Szczytno, ul. Niepodległości 7, 131) Piętkiewicz Adolf pow. Biskupiec, m. Reszel, 132) Parda Franciszek pow. Biskupiec, wieś Najdymowo, 133) Pieniężna Wanda pow. Olsztyn, Olsztyn, ul. Pocztowa 3, 134) Politowski Kazimierz pow. Olsztyn, Olsztyn, ul. Przemysłowa 5, 135) Pławski Adam pow. Olsztyn, Olsztyn, ul. 1-go Maja 12, 136) Ponichter Wacław pow. Olsztyn, Olsztyn, ul. Kolejowa 8, 137) Przybylski Franciszek powiat Licbark, Dobrze Miasto, ul. Gdanska 3, 138) Padarewski Henryk, powiat Licbark, Dobrze Miasto, ulica Pionierów 3, 139) Rudnicki Józef, pow. Ostród, Ostród, ul. 3 Maja 9, 140) Rzepecki Jan, pow. Szczytno, ul. Niepodległości 24, 141) Rybacki Serwilian, pow. Biskupiec, ul. Stalina 12, 142) Rykowski Julian, powiat Biskupiec, ulica Stalina, 143) Rybacki Leonard, pow. Biskupiec, wieś Bisztynek, 144) Rudziński Henryk, pow. Pr. Hławka, Landsberg, 145) Raczkowski Antoni, pow. Pr. Hławka, Landsberg, 146) Różycki Stefan, pow. Olsztyn, Olsztyn, ul. Puławskiego 3, 147) Rutkowski Zygmunt, powiat Licbark, ulica Pionierów 8, 148) Rembelski Franciszek, powiat Licbark, wieś Althof, powiat Licbark, 149) Sowa Paweł, pow. Olsztyn, Olsztyn, ul. Kościuszki 43, 150) Sobolewski Zygmunt, pow. Olsztyn, Olsztyn, ul. Podleśna 38, 151) Sasin Bolesław, pow. Olsztyn, Olsztyn, ul. Szybka 15, 152) Szmekal Leon, pow. Olsztyn, Olsztyn, ul. Jakuba 21, 153) Sokołowski Bolesław, powiat Licbark, Licbark, ulica Wiejska 42, 154) Szczepronek Adam, pow. Licbark, ul. Rudolfskirch 26, 155) Szewczyk Walenty, pow. Licbark, Dobrze Miasto, ul. Gdańska 20, 156) Szymański Stanisław, pow. Licbark, Dobrze Miasto, ul. Kościelna 1, 157) Słiski Józef, pow. Licbark, wieś Nidorf, pow. Licbark, 158) Szmilko Anastazy, pow. Licbark, wieś Swienten, 159) Szczepański Maksymilian, pow. Licbark, wieś Heilgenfeld. (D. c. nastąpi) (735-2)

Jeszcze w sprawie produktów kartkowych

Referat Aprowizacji Zarz. Miejskiego nadesłał nam dodatkowo informacje, z których wynika, że przydzielone na kupon 11 kart 1 kategorii 1 kg konserw i na kupon 21 tychże kart 1 kg śledzi będą do odebrania w środę 22 bm. w sklepach rozdzielczych w/g zgłoszeń indywidualnych. Dotyczy to również przydziału pół tabl. czekolady na kupon 1 kart. »D«.

Ogłoszenie.

Wojewódzki Urząd Ziemi w Olsztynie poszukuje 10 zdemobilizowanych żołnierzy i podoficerów celem zorganizowania warty ochronnej przy obiektach w mieście i w majątku przemysłowym Kortowie; uzbrojenia dostarczy Urząd. Warunki wynagrodzenia określi umowa. Zgłoszenia kierować do Sekretariatu Urzędu przy ul. Partyzantów 73. (736-2)

Spółdzielnia Wydawnicza „CZYTELNIK”

Księgarnia

OLSZTYN, Plac Wolności 2/3

Posiada duży wybór nowości na rok 1946 oraz przedruki i antykwarjat

Poleca:

KSIAZKI I POMOCY SZKOLNE

BELETRYSTYKIE

BAJKI

MAPY

PUTY

ZURNALY

GAZETY I CZASOPISMA

Ceny nominalne, dla księgarń rabat

na zamówienia wysyłamy za zaliczeniem pocztowym 752

KOMUNIKAT IZBY RZEMIESLNICZEJ W OLSZTYNIE

Izba Rzemieślnicza w Olsztynie wzywa wszystkich rzemieślników i chałupników okręgu warmijsko-mazurskiego do rejestrowania się w biurze Izby, Olsztyn, ul. Mazurska 1. Termin rejestracji upływa z dniem 15 czerwca br. (753)

Komunikat

Wojewódzki Komitet Organizacji Młodzieży TUR w Olsztynie, zawiadamia, że 21 maja, o godz. 10 rano, w lokalu OMTUR, Plac Wolności 2/3, odbędzie się odprawa wszystkich Powiatowych Komitetów OMTUR przewodniczących i sekretarzy. Obecność obowiązkowa. (748)

OGLOSZENIA

DRÓBNE

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Maków (Pułtusk) Nr. 35 na nazwisko Szczepanek Marian ur. 23/III. 1924 w miejscowości Wyszew pow. Maków Mazowiecki. (742-1)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Kutno na nazwisko Kubiak Antoni ur. 10/XII. w Kosowie pow. Kutno. (743-1)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Olsztyn na nazwisko Pachulski Bronisław urodz. 27/XI. 1912 w Ulatowie-Dąbrówka pow. Przasnysz. (741-1)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Ostród oraz dowód osobisty wydany przez gminę Błędów pow. Grojec na nazwisko Stachurski Wincenty ur. 23/III. 1926 we Francji, zamieszkały w Wałowie pow. Ostróda. (740-1)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez Wojew. Kom. Milicji Obywatelskiej Olsztyn Nr. 353 na nazwisko Kaczmarek Andrzej urodz. 15/X. 1923 zamieszkały w Bartągu pow. Olsztyn. (744-1)

KUPIE SKLEP lub lokal sklepowy w Olsztynie. Wiadomość telefonem lub listownie: Kierownik Poczty Korsze. (696-1)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie pochodzenia pelskiego wydane przez Starostwo Grodzkie Olsztyn. Nr. 612 na nazwisko Czarnecki August, urodz. 31.III.1864. (745)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną, wydaną przez PUR w Podbrodziu pow. Święciany na nazwisko Jelińska Bronisława, zamieszkała w Rożnowie, pow. Olsztyn (746)

UNIEWAZNIAM zagubiony dowód osobisty, wydany przez Starostwo w Sokółce z potwierdzeniem obywatelstwa polskiego w 1937 na nazwisko Zajczyk Bronisław, urodz. 18.I.1912 w Orłowiczach, pow. Sokółka, zamieszkały w Wartenborku (stacja kolejowa). (747)

PRZYJMUJE pończochy do załapywania oczek. Robota fachowa. Szybko i tanio, ul. Jakuba 9 m 8, piętro 3-cie. (749)

POTRZEBNY natychmiast bednarz na wykonanie małych beczek. Zgłaszać się do firmi Zakłady Przemysłowe „WEO”, Staromiejska 24. (750-3)

ZAMIENIE nowoczesne mieszkanie w Toruniu, ewent. umeblowane, na Olsztyn. Artur Kralewski, Olsztyn, ul. Ogrodowa 7. Społem. (751)

PAŃSTWOWA

CENTRALA HANDLOWA
ODDZIAŁ W OLSZTYNIE

podaje do wiadomości wszystkim stolówkom, konsumom fabrycznym jak również kupcom detalistom, że magazyny i biura mieszczą się przy Al. Wojska Polskiego 5, a skład wzorcowy przy ul. 1-go Maja Nr. 1 w Ratuszu. (737)

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 81-90 Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski
Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem“ w Olsztynie.

CENY OGŁOSZENI: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratorki otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo niezawiesznie wychodzi.